

בפרשתנו מסופר על חטא המרגלים שארע בליל תשעה באב. הבכיה של חינום שבכו בלילה זה הביאה עלינו בכיה לדורות בחרבן בית ראשון ושני. דברים (א' כ"ז): **"וּתְרַגְּנוּ בְּאֵהָלֵיכֶם וּתֹאמְרוּ בְּשִׁנְאֵת ה' אֱתָנוּ הוֹצִיאָנוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְתֵת אֵתָנוּ בְּיַד הָאֱמֹרִי לְהַשְׁמִידָנוּ"**. באר רש"י: "בשנאת ה' אתנו - והוא היה אוהב אתכם, אבל אתם שונאים אותו". רש"י ממשיך ומבאר שעם ישראל טענו שכביכול סיבת יציאתנו ממצרים היתה מתוך שנאה להביאנו לארץ ישראל התלויה בגשמים לעומת מצרים המושקית מהנילוס. טענה זו תמוהה שהרי במעלת ארץ ישראל מובא (דברים י"א יב) **"וְהָאֶרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם עֹבְרִים שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ אֶרֶץ הָרִים וּבְקָעֹת לְמִטַּר הַשָּׁמַיִם תִּשְׁתְּתֶה-מֵיָם. אֶרֶץ אֲשֶׁר-ה' אֱלֹקֶיךָ דִּרְשׁ אֶתָּה"**. צריך לומר שבא"י כל מציאות החיים תלויה בדרגתם הרוחנית ולכן חששו שמא אינם ראויים להנהגה זו דבר שיגרום גם לכך שהאמורי ינצח אותם. אך האמת שאדרבא בזכות מחויבות זו יתעלו ויתקדמו במעלות עבודת ה'.

השפת אמת דברים (תרמ"ב) הביא על פסוק זה: "בפסוק בשנאת ה' אותנו כו'. וע"ז נאמר נתנה עלי בקולה ע"כ שנאתי". כי הקדוש ברוך הוא חשב לטובתנו. וע"י שאמרו בשנאת. נהפך ח"ו לשנאה ויש לנו ללמוד ק"ו מדה טובה המרובה אשר גם בגלותנו עתה שנתגרשנו משלחן אבינו שבשמים. יש לנו להאמין ולבטוח באבינו שבשמים. כי מאהבה הוכיח אותנו כמו שכתוב אשר יאהב ה' יוכיח. ומתוך אמונה זו יתהפך באמת לאהבה". אמירתם "בשנאת ה' אותנו" ... גרמה לכך שאהבתו של הקב"ה כלפינו נהפכה באותה שעה לשנאה כביכול, ובאותה מידה **אם בשעה שהקב"ה מביא עלינו צרות אנו מבינים שהדבר קורה לטובתנו ונובע מאהבתו אז נגרום לכך שישפיע עלינו מאהבתו יתברך**.

גם שעת החרבן שהיא לכאורה שיא של ריחוק ושנאה יש בה חסד גדול כמו שנדרש בחז"ל על (תהילים ע"ט א') **"מזמור לאסף, אלוקים באו גוים בנחלתך"** שאמר אסף שירה על שכילה הקדוש ברוך הוא חמתו בעצים ואבנים שבביתו ומתוך כך הותיר פליטה בישראל". משום כך, כאשר באו הגויים להיכל מצאו את הכרובים ופניהם איש אל אחיו, דבר המלמד על האהבה ביננו להקב"ה.

ביטוי נוסף לאהבה של הקב"ה לעם ישראל גם כאשר הם חוטאים, ניתן למצוא בהפטרת שבת חזון הסמוכה לתשעה באב. ההפטרה מחדשת שגם כשאנו חוטאים אנו בנים, וממילא אהובים. הביטוי "בנים משחיתים" המוזכר בהפטרה מלמד **שגם אם אנו משחיתים עדיין אנו בנים, כאהבת אב לבנו שאינה תלויה בדבר**. מציאות זאת מהווה הבטחה גדולה "כי לא יטוש ה'

עמו" (תהילים צ"ד י"ד).

"כמים הפנים לפנים כן לב האדם לאדם" (משלי כ"ז יט'). נדמה לאדם
שהאחר שונא אותו ולכן גם הוא שונאו. התיקון לזה הוא באהבת חינו. גם
אם לא ידוע לנו שהאחר אוהב נניח שהוא אוהב וגם אנו נאהב וממילא
אהבתנו תוליד אהבה בליבו ונאהב באמת. עם ישראל חטאו במחשבה
כביכול ה' שונאם ולכן בכו בכיה של חינו. אם נתייחס לייסורים והגלויות
כביטוי לאהבה נאהב את ה' ואז תגיע עת גאולתנו. אם נאהב כל אחד
מישראל ונהיה אגודה אחת תשרה עלינו שכינת ה' ויבנה המקדש.
נתפלל שצום החמישי (תשעה באב) יהפוך לבית ישראל לששון ולשמחה
במהרה!

שושנה נגר